

Este Mundo

BOUCHRA OUIZGUEN / DANÇANDO COM A DIFERENÇA

Waar bleef de stilte van Fernando Pessoa?

Elie Agniel
Gezien op 08 mei 2026
La Raffinerie, Sint-Jans-Molenbeek, Brussel, in het kader van Kunstenfestivaldesarts 2026

In ‘Este Mundo’ brengen de Portugese dansers van Dançando com a Diferença in een torenhoog tempo een choreografie van de Marokkaanse choreografe Bouchra Ouizguen. De dansers hebben zich overduidelijk vermaakt, maar wat de voorstelling ons wil meegeven is een raadsel.

11 MEI 2026

In het schemerduister komt danseres Sara Rebolo op. Ze draagt een donkerblauwe pull met zilveren glitters. Haar roze, gelakte nagels steken fel af tegen de subtiele belichting en haar donkere plunje. Ze zet een routine in van herkenbare handelingen. Ze zwaait met haar armen en draait om haar as, buigt voorover naar de grond, legt zich neer op haar buik, rolt over de grond, staat recht en begint opnieuw.

Na enkele herhalingen gaan kerkklokken luiden. De danseres voegt nu een extra beweging toe aan de routine: ze strekt haar armen omhoog, maar zonder tot het uiterste naar de hemel te reiken. Tussen de klokslagen door horen we ook het getik van een mechanische klok en de acht tonen van Westminster die iedereen herkent als het typische gerinkel van een ouderwetse wekker.

Tempo!

Al snel vervoegen drie andere dansers Rebolo op het podium. Onder het zingen van Arabische muziek zetten ze elk hun eigen routine in. Barbara Matos buigt voortdurend voorover en fladdert met haar armen op en neer. Sofia Marote zit op haar knieën en doet alsof ze opnieuw en opnieuw haar haar wast en uitwringt, terwijl Joana Caetano wat onduidelijk schuifelt in een hoek van de ruimte. Het tempo van de voorstelling ligt hoog, de ene scène wisselt de andere af nog voor je de kans krijgt om er echt in te komen.

De Marokkaanse choreografe Bouchra Ouizguen presenteerde haar werk al zeven keer op het Kunstenfestival. Met ‘Este Mundo’ (Portugees voor ‘Deze wereld’) werkt ze voor het eerst samen met Dançando om a Diferença, een dansgezelschap uit Madeira. Het gezelschap is al vijftien jaar professioneel actief en telt zowel dansers met als zonder beperking. Geen van beiden is dus aan hun

proefstuk toe.

Een uur lang lijkt het telkens weer alsof ik de codes om het stuk te lezen helemaal gemist heb.

De zaaltekst belooft een exploratie van alledaagse bewegingen, beïnvloed door de aandacht van de Portugese dichter Fernando Pessoa voor stilte en de gevoeligheid van de Palestijnse auteur Mahmoud Darwish voor “wat de taal overstijgt”. Dat klinkt veelbelovend, maar toch voelt de voorstelling ondoorgrondelijk aan.

Een uur lang lijkt het telkens weer alsof ik de codes om het stuk te lezen helemaal gemist heb. Misschien bedoelt de zaaltekst dat dans onze aandacht kan vestigen op de stilte in het leven, op het alledaagse. Of dat dans de taal kan overstijgen door een detail uit zijn context te lichten. Veel bewegingstaal lijkt inderdaad van dagelijkse handelingen te komen. Maar wat Ouzguen daarmee wil vertellen is niet helder, temeer omdat de bewegingen vaak weinig natuurlijk overkomen, alsof de dansers ze eerder vanbuiten leerden dan zich te verlaten op hun eigen bewegingstaal.

Zacht of macht

Een rode draad doorheen de voorstelling is het contrast tussen zachtheid en macht in de verhoudingen, al wordt die nergens expliciet benoemd. Als de vier dansers voor het eerst met elkaar interageren vormen ze een cirkel. Ze knuffelen elkaar bij wijze van groet en wandelen dan samen naar een ander deel van de zaal waar ze de begroeting herhalen. Het is een bevreemdende scène, en ook de enige die behoorlijk lang aanhoudt.

Daarna zetten twee vrouwen zich op hun knieën en voeren ze onderdanig de bewegingen uit die Matos met haar handen suggereert. Ze buigen nederig, draaien als hondjes om hun as, staan terug recht. Het contrast tussen de scène vol zachtheid, zorg, gemeenschap en dit machtsspelletje werkt ook door wanneer de vier dansers – allen zichtbaar met een beperking – van het podium stappen en plaats maken voor Telmo Ferreira.

Hij schijnt er plezier in te vinden om met de vrouwen te spelen, maar dat plezier is niet wederzijds.

Ferreira is de enige mannelijke danser. Hij valt bovendien op door zijn grote gestalte en omdat hij klaarblijkelijk als enige een professionele training kreeg en geen zichtbare beperking kent. Wanneer deze man danst, danst hij in de maat. In tegenstelling tot de vier vrouwen beheerst hij zijn lichaam perfect, kan emotie steken in zijn afwerkingen. Ook opvallend is dat zijn performance doordrenkt is van enorm veel pathos. Wanneer hij om zijn as zwiert door zijn armen met kracht rond zich heen te slaan, kijkt hij woest en zwaarwichtig. Hij komt pas laat op, en verschijnt vanaf dan telkens op het moment dat het spel van de vier vrouwelijke dansers wat plat valt.

Plezier of angst?

Maar als Ferreira het podium deelt met de anderen in een spectaculaire, totaal overprikkelde Bollywood eindscène, wisselt de interactie met hen voortdurend. Ferreira en Matos zoeken elkaar vaak op en omhelzen elkaar onverwacht

erotisch, waarna hij Marote ronduit agressief in zijn armen tilt, rond doet draaien tot ze schreeuwt – van plezier of uit angst is niet duidelijk – en vervolgens op de grond keilt. Hij schijnt er plezier in te vinden om met de vrouwen te spelen, maar dat plezier is blijkbaar niet wederzijds.

Wat ‘Este Mundo’ zo wil meegeven aan het publiek is op zijn minst onhelder. De beloofde fascinatie van Pessoa voor stilte is hier ver te zoeken. Door het ademloze tempo vliegt het uur voorbij. Je voelt dat er veel energie in het stuk is gestoken, zowel van de choreografe als van de dansers. De fierheid waarmee ze op het podium staan spat er ook van af. Ze genieten zichtbaar van het applaus.

Totaal overprikkeld en verward bedenk ik dat mijn ervaring van ‘Este Mundo’ zoiets is als aanschuiven aan de dis bij een familiefeest waar je niemand kent: een onderdompeling in een wereld die je vreemd is en waar je niet in komt, al merk je wel dat het een fijne ervaring is voor wie wel tot die kring behoort.